Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De viris illustribus

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[Köln], [um 1481]

Incipit decretale in

urn:nbn:de:bsz:31-293135

Visual Library

et religioſus ſcripſit librū de dilectione Cō-
poſuit etiā ſermones multos omeliaticos q̄
a multis habētur ⁊ ſtudioſe legūtur. Floruit
ſub rege conrado. Capitulū xviij.

P Etrus lōgobardus vir ſciētia p̄clarꝰ
ſcrip̄ſit librꝝ cuiꝰ titulus ē liber ſentētiarꝝ
mgr̄i petri· in q̄ oēs āteceſſoēs ſuos ſtudio ⁊
labore ſupgreſſus eſſe videt̄ Cōpoſuit p̄te-
rea gloſaturas ſup pſalteriū et ep̄las pauli
ſubtili ac luculēto ſtilo digeſtas Floruit ſub
īpatore frederico.

Incipit decretale in vrbe roma ab gelaſio
papa editū de ſcripturis diuinis q̄d vniuſalis
catholicā recipiat eccleſia

D E ordine librorꝝ canonicorꝝ veteris et
noui teſtamēti i.
De numero apoſtolicarꝝ ſedium
De conſtitutionibꝰ ſanctorꝝ conciliorū· ij.
De opuſcul' ſcōrꝝ patrū que recipiātur iij·
De opuſculis apocriphorū que recipienda
non ſunt· iiij·

88

Ordo de veteri teſtamēto quē ſancta et catholica romanna ſuſcipit eccleſia

Geneſeos liber vnus	I.
Exodꝰ liber vnus.	ij.
Leuitici liber vnus	iij.
Numeri liber vnus	iiij.
Deutronomij liber vnus	v.
Iħu naue liber vnus.	vi.
Iudicū liber vnus	vij.
Ruth liber vnus	viij.
Regum libri quatuor.	ix.
Paralipomenon libri.ij	X.
Pſalmorum .c.l. liber vnus	xi.
Pſalomonis libri treſ	xij
Prouerbiorū eccĺiaſtes	xiij.
Cantica canticorꝫ	xiiij.
Item ſapiētie liber vnus	xv.
Eccĺiaſticus liber vnus	xvi.

Item ordo prophetarum.

Yſaye liber vnus.	I.
Iheremie liber vnus.i.cū cinot.i.	ij.
Lamentationibꝰ ſuis	iij.
Hizechielis liber vnus	iiij.
Danielis liber vnus	v.
Oſee liber vnus	vi.

Amos liber vn⁹ vij.
Michee liber vnus viij.
Johelis liber vnus ix.
Abdie liber vnus x.
Jone liber vnus xi.
Naum liber vnus xij.
Abbacuc lib vn⁹ xiij.
Sophoīe lib vn⁹ xiiij
Aggei liber vnus xv
Zagarie liber.i. xvi
Malachie liber.i. xvij

Itē ordo historiaꝝ

Job liber vnus i.
Tobie liber vn⁹ ij.
Esdre libri duo iij.
Ester liber vnus iiij.
Judit liber vn⁹ v.
Machabeoꝝ libri duo vi.

Ordo scṗturaꝝ noui testamēti

Euāgelioꝝ libri iiij i.
Mathei marci ij.
Luce iohānis tertio iij.
Actuū apłoꝝ lib i. iiij.

Epłe pauli apłi xiiij.	v.
Ad romanos vna	vi.
Ad corintheos due	vij.
Ad ephesios vna	viij.
Ad teſſalonicẽſes due	ix.
Ad galathas i.	x.
Ad philippẽſes i.	xi.
Ad coloceñſes i.	xij.
Ad thimotheũ ij.	xiij.
Ad titum vna	xiiij.
Ad philemonẽ i.	xv.
Ad hebreos i.	xvi.
Apokalipſis iohãnis liber i.	xvij.
Canonice epiſtole ſeptem	xviij.
Petri due	xix.
Jacobi vna.	xx.
Johannis tertio	xxi.
Jude zelotis vna	xxij

Post has oẽs ꝓpheticas ⁊ euãgelicas atqꝫ apoſtolicas quas ſupiꝰ de ꝓmſimꝰ ſcꝑturas. q̃bus eccĩa catholica ꝑ graciã dei fũdata ẽ. etiã illud intimãdũ putauimꝰ. qꝺ quãuis vniũſe ꝑ orbẽ catholice diffuſe eccĩe vnus thalamꝰ xp̃i ſit. ſcã tñ romana eccĩa nullis ſynodicis cõſtitutis ceteris eccleſijs ꝑlata ẽ. ſꝫ euãgelica voce dñi ⁊ ſaluatoris noſtri ꝑmatũ obtinuit.

Tu es inquiens petrus et ſup hāc petrā edi
ficabo ecc̄iam meā· et porte inferi non p̄uale
būt adu̍ſus eā· et tibi dabo claues regni celo
rum· et q̄cunqꝫ ligaueris ſup terrā erūt liga
ta ꝛ in celis· et q̄cunqꝫ ſolueis ſup terrā erūt
ſoluta ꝛ in cel' Addita ē etiā ſocietas bti pau
li apli vas electōis· q̄ nō diu̍ſo ſic heſes gar-
riūt. ſꝫ vno tpe vno eodēqꝫ die glioſa morte
cū petro in vrbe rō ſb ceſaē nerone agoīans
coronatus ē. et parit ſup̄ dc̄am ſcāꝫ rōnam ec
cleſiā xpō dn̄o ꝯſecrarūt · aliiſqꝫ oībꝰ vrbibꝰ
in vniu̍ſo mūdo ſua p̄ntia atqꝫ venerādo triū
pho p̄tulerūt Eſt ergo p̄ma petri apli ſedes
rōna ecc̄a· nō hn̄s maculā neqꝫ rugā neqꝫ al'
q̄d huiōi Scd̄a āt ſedes apud alexādriā bti
petri noīe· a marco eius diſcipulo atqꝫ euā-
geliſtā ꝯſecrata eſt· ipſeqꝫ in egiptū directus
a petro apl'o· v̍bū veritatis p̄dicauit ꝛ glo'ſū
martiriū ꝯſūmauit Terciavero ſedes apd' an
thiochiā itē btiſſimi petri apli habet' hono
rabilis. eo qd' illic priuſq̄m romā veniſſet ha
bitauit. ꝛ illic primū nomen xp̄ianoꝝ nouel
le gentis exortum eſt

Capitulū· ſecūdum·

Et quāuis aliud fundamentū nullꝰ
potuit ponere p̄ter id qd' poſitū eſt
qd' eſt criſtus iheſus · tamen ad edificacōem

92

ſancta eadē romana eccleſia poſt illas veteris
ac noui teſtamēti q̄s regulariť ſupi⁹ enume-
rauim⁹ etiā has ſuſcipi nō ꝓhibet ſcꝑturas.i.
ſcām ſynodū nycenā ſm trecētos x.⁊ viij.pa
tres mediāte maxio cōſtātino auguſto. in q̄
arrius hēticus ꝯdēpnat⁹ ē. Scām ſynodū cō
ſtātinopolitanā.mediāte theodoſio ſeniore.
Scām ſynodū epheſinā in q̄ neſtorius dāp-
nat⁹ ē.ꝯſenſu btiſſimi celeſtini pape mediāte
cyrillo alexādrine ſedis antiſtite ⁊ archadio
epō ab ytalia deſtinato. Scām ſynodū calci-
donēſem.mediāte marciano auguſto ⁊ ana-
tholio ꝯſtātinopolitano epō.in q̄ neſtoriana
et euticiana hēſis ſil' cū diſcero eiuſ ꝯplicib⁹
dāpnata ſūt Sz ⁊ ſi q̄ ſūt cōſilia a ſcīs prib⁹
hatten⁹ īſtituta.p⁹ iſtoꝝ q̄tuor auctoritatē.⁊
cuſtodiēda ⁊ recipiēda decreuim⁹.

Iā nūc ſubiciēdū de opuſculis ſanctoꝝ patꝝ
que in eccleſia catholica recipiūtur.

Opuſcula bti cecilij cipriani marti-
ris cartaginēſis epi in ōnib⁹ reci-
pienda Itē opuſcula bti gregorij
naſanzeni epi. itē opuſcula bti a-
thanaſij alexādrini epi.item opuſcula beati
iohānis ꝯſtātinopolitani epi. Itē opuſcula

beati theophili alexādrini epi Itē opuſcula
btī cyrilli alexādrini epī. itē opuſcula btī hy
larij pictauiēſis epī· itē opuſcula btī ambro
ſij mediolanēſ epī· Item opuſcula btī augu
ſtini yppone rēgiēſis epī. itē opuſcula btī ihero
nimi pſbri. itē opuſcula btī pſperi viri religio
ſiſſimi. itē opuſcula btī pape leoīs ad flauiū
cōſtātinopolitanū epm deſtīata· de cuius tex
tu quiſpiā ſi vſqꝫ ad vnū iota diſputauerit ⁊
nō eā in oībꝰ venerabilit̄ receperit anathema
ſit Itē opuſcula atqꝫ tractatꝰ oīm prꝫ orthodoxoꝝ
q̄ in nullo a ſcē romane ecclē cōſortio deuiaue-
runt nec ab eius fide vl̄ p̄dicacōe ſeiūcti ſūt·
ſꝫ ipſiꝰ cōicationi p grāꝫ dei vſqꝫ in vltimū diē
vite ſue fuere pticipes legēdos decernimus.
Itē decretales epl̄as q̄s btiſſimi pape diuſ
tpibꝰ ab vrbe roma p diuſoꝝ prm cōſolacōe
dederūt venerabilit̄ ſuſcipiēdas Itē geſta ſan
ctorū martirꝝ q̄ multiplicibꝰ tormentoꝝ cru-
ciantibꝰ ⁊ mirabilibꝰ cōfeſſionū triūphis irra
diant Quis iſta catholicoꝝ dubitet ⁊ maio
ra eos in agoībꝰ fuiſſe perpeſſos nec ſuis vi
ribus ſed dei gratia et adiutorio vniuerſa to
leraſſe Sꝫ ideo ſcdm ātiq̄ cōſuetudinē ſingulari
cautela in ſancta romana eccā nō legunt̄· qꝛ
et eoꝝ qui cōſcripſere noīa penitꝰ ignorātur·

et ab infidelib⁹ et idiotis ſupflua aut minus apta q̄ꝑ rei ordo fuerit eſſe putant᷑. ſicut q̄rūdā cuiuſdā et iulite ſic̄ georgij aliorūqꝫ eiuſmōi paſſioēs q̄ ab h̾eticis phibet᷑ cōpoſite. Propter qđ vt dcm̄ ē ne vel leuis ſubſannādi oriret᷑ occaſio. in ſcā rōna ecc̄ia nō legunt᷑. Nos tn̄ cū p̄dcā rōna eccl̄a oēs mártires ⁊ eoꝝ glo ſos agones. q̄ deo magis q̄ꝑ hoībus noti ſūt ōni deuocōe veneámur. Itē vitas patꝝ pau li. anthonij. hilaionis. ⁊ oīm hēmitaꝝ q̄s tn̄ vir beatiſſim⁹ iheronim⁹ ꝯſcripſit. cū ōni ho nore ſuſcipim⁹. Itē actus beatiſſimi ſelueſtri ap̄lice ſedis p̄ſulis. l̄. et ei⁹ q̄ ꝯſcp̄ſerit nomē ignorat᷑. a multis tn̄ in vrbe roma catholicis legi cognouim⁹. et pro antiq̄ vſu multe hoc imitātur eccl̄e. Itē ſcriptura de inuencōne ſcē crucis. et alia ſcriptura de inuencōne capitis beati iohānis baptiſte. nouelle quidē relacō nes ſūt et nōnulli eas catholici legunt. Sed cū hec ad catholicoꝝ man⁹ venerint btī pau li apl̄i p̄cedat ſentētia. ōnia ꝓbate qđ bonū eſt tenete. Itē rufinus vir religioſiſſim⁹ plu rimos ecc̄iaſtici operis edidit libros. nōnul las etiam ſcriptuás interp̄tatus eſt. ſed quo niam venerábilis ihēonimus eum in aliq̄bus de arbitrij libertate notauit. illa ſentim⁹ que predictū beatū ihēonimū ſentire ꝯgnoſcim⁹

95

et nō ſolū de rufino ſ꜒ etiā de vniuerſis quos
vir ſepius memoratus zelo dei ⁊ fidei ꝛ̄ligiōe
reprehēdit Itē origenis nōnulla opuſcula q̄
vir btiſſimus iheronimꝰ, nō repudiat legen
da ſuſcipimus Reliqua autē oīa cum auctoꝛē
ſuo dicimꝰ rennuēda Item cronica euſebij ce
ſarienſ atqꝫ eiuſdē hiſtoie eccliaſtice libros.
quāuis in pmo narracōis ſue tepuerit ⁊ pꝰ
in laudibꝰ atqꝫ excuſacōe origenis ſciſmatici
vnum ꝯſcripſerit librū. propter rerū tamen
ſingulaꝝ noticiā que ad inſtructōem ptinēt
vſqueq̄ nō dicimus rēnuendos Item oroſiū
virum eruditiſſimū collaudamꝰ. quia valde
neceſſariā nobis aduerſus paganorū calūp
niam ordinauit hyſtorias. miraqꝫ breuitate
contexuit Item venerabilis viri ſedulij opꝰ
paſchale. quod heroycis ſcripſit verſibꝰ. in
ſigni laude preferimus Iuuēci quoqꝫ nihilo
minus laborioſum opꝰ non ſpernimus. ſed
miramur. Cetera que ab hereticis ⁊ ſciſmati-
cis conſcripta vel dicta ſunt. nullatenus reci
pit catholica et apoſtolica romana ecclia. de
quibꝰ pauca que ad memoriā venerūt ⁊ a ca
tholicis vitanda ſunt credimus eē ſubdēda.

Capitulum Secūdum.

i In primis ariminenſem ſynodum a
ꝯſtātio ceſaꝛē ꝯſtātini filio ꝯgregato

mediãte tauro p̄ſr̄ ꝯto ⁊ tunc et nūc ⁊ ĩetnū
ꝯfitemur eſſe dãpnatã Itinerariũ ꝗꝫ in noĩe
petri apli qđ appellat̄ ſcĩ clemẽtis libri nue-
ro noue apocriphũ eſſe ſcim⁹ Actus noĩne
andree apli apocriphos· actus noĩe thome
apli decem libri apochriphi· Actus noĩe pe-
tri apli apocriphi·actus noĩne philippi apli
apocriphi Euãgelia noĩne mathie apli apo
cripha·euãgelia noĩne barnabe apli apocri-
pha.euangelia noĩne iacobi minoris apocri
pha·euangelia noĩne petri apli apocripha·
euãgelia noĩe thome apli apocripha·ꝗbus
manichei vtũtur· Euangelia noĩne bartho-
lomei apli apocripha· Euãgelia nomĩe an-
dree apli apocripha. euãgelia q̄ falſauit lu
cian⁹ apocripha Euangelia q̄ falſauit yſici
us apocͤpha· Liber de ĩfantia ſaluatoꝛis apo
criphus. Liber de natiuitate ſaluatoris et de
maria vel obſtetrice apocͤph⁹. Liber q̇ appe-
latur paſtoꝛis apocriph⁹. Libri oẽs ꝗs fecit
lucius fili⁹ dyaboli apocriphi oẽs. Liber qui
appellat̄ fundamẽtũ apocriph⁹· Lib̄ q̄ appel
latur theſauꝝ apocriph⁹ Liber de filiabꝫ ade
hoc eſt lepto geneſis apocriph⁹. Liber qui
appellatur actus tecle ⁊ pauli apocriph⁹· Li
ber qui appellatur nepotes apocriph⁹· Lib̄
ꝓuerbioꝛũ qui eſt ab hereticis cõſcͥptus·et

ſb̄ noīe ſixti ꝓſignatus apocriph? Reuelacō
que appellat᷑ pauli apl̄i apocripha. reuela-
tio q̄ appellat᷑ thome apl̄i apocripha· uela
tio que appellat᷑ ſancti ſtephani apocripha·
Liber qui appellat᷑ tranſſitus·i.aſſumptio ſcē
marie apocriph?. liber q̄ appellat᷑ penitētia
ade apocriphus·liber q̄ appellatur penitētia
ſancti cipriani apocriph?. lib̄ de eugenia noīe
gigāte q̄ cū dracone poſt diluuiū ab hēreticis
pugnaſſe fingit᷑ apocriph? Liber qui appel
latur penitētia origenis apocriph?·liber qui
appellat᷑ penitētia iāne ⁊ mābre apocriph?
liber qui appellat᷑ ſortes ſcōꝝ apocriph?·li
ber q̄ appellatur lxx.aploꝝ apocriph?·liber
qui appellatur canones aploꝝ apocriphus·
liber phiſiolog? ab hereticis ↄſcriptus ⁊ bti
ambroſij noīe ꝓſignatus apocriph? Hiſto
ria euſebij panphili apocripha ·Opuſcula
tercullíani apocripha Opuſcl̄a lactācij ſiue
fricancij ſiue africani apocripha Opuſcula
poſtumiani apocripha·Opuſcula montani
priſcille ⁊ maximille apocͤpha. opuſcl̄a fau
ſti manichei apocͤpha Opuſcula ↄmodiani
apocripha·opuſcula alteri? clemētis alexā-
drini apocripha Opuſcula tacij ciꝑani apo
cripha.opuſcula arnobij apocripha·opuſ-

98

cula tychonij apocripha Opuſcula caſſiani
p̄ſbiteri gallieſis apocripha. opuſcula victo
rini pictauieſ apocripha· opuſcula fauſti re
gienſis apocripha · Opuſcula frumenti ceci
apocripha Centū de xp̄o virgilianis verſib9
ↄpaginatū apocp̄ha· Ep̄la ih̄u ad abagar
apocripha Ep̄la abagari ad ih̄m apocp̄ha
Paſſio q̄rici et iulite apocp̄ha· paſſio georgij
apocp̄ha Scripturā q̄ appellat̄ ſalomōis int̄
dictio apocripha Filacteria oīa que nō ange
lorū vt illi ↄfingūt ſʒ demonū magis ↄſcripta
noīb9 ſūt apocripha Hec et hijs ſilia q̄ ſymō
magus· nicolaus. cherinth9· marcion. baſili
des· ebyon· paulus. etiā ſamoſate.n9 fotin9
et bonoſus· q̄ ſili errore defecerūt· mōtan9 q̄ʒ
cū ſuis obſcenisſimis ſeq̄cib9 . Appollinaris·
valētinus. ſiue maniche9 · fauſtus· african9
ſabellius· arrius. macedoni9 · eunomi9 · cono
mius. nouacian9 · ſabbacius. caliſtus· dona
tus. euſtacius· iouinianus· pelagius· iulian9
eclaneſis· celeſtinus. maximian9 · p̄ſcillianus
ab hyſpania. neſtorius cōſtantinopolitan9
maximus· ſyncus. lampecius dyoſcorus. eu
tices· petrus. et alius petrus· equib9 vnus
alexādriā· ali9 antiochiā maculauit Acaci9
conſtantinopolitanus ↄſortib9 ſuis· necnon

99

oēs heſiarches. eorūqʒ diſcipulos q̄ ſciſmatica docuerūt vel conſcpſerūt· quoꝝ noīa minime recinuim⁹· nō ſolū repudiāda· verū etiā ab ōni catholica ⁊ aplica eccleſia elimināda· atꝫ cū ſuis auctoribꝰ auctorūqʒ ſeq̄cibus· ſb anathematis īdiſſolubili vīculo ineťnū cōfitemur eſſe dāpnāda·

Ca· Primū

PRimū locū in diuina paginā tenēt ille ſcptur̄e que canoīce appellātur· veteris et noui teſtamēti. de quibꝰ auguſtin⁹ ad iheonimū ſic in epl'a ſcribit. Ego ſolis illis ſcptoribꝰ q̄ canonici appellātur· didici hūc timorē honorē qʒ referre. vt nullū eoꝝ ſcribēdo erraſſe audeā credere. aut ſi quid in eis offendero qḋ videatur cōtrariū veritati· nihil aliud q̄ꝫ mendoſū eſſe codicē· vel nō eſſe aſſequutū interp̄tem qḋ dictū eſt vel me minime intellexiſſe non ābigā. Alios autē ita lego vt quātalibet ſanctitate q̄ꝫta ve doctrina polleant· non ideo verum putem quia ipſi ita ſenſerūt· ſed quia mihi p alios auctores· vel canoīcas vel ꝓbabiles raciones quod a vero non abhorreat pſuadere potuerūt Item auguſtinus in libro de vnico baptiſmo· Quis neſciat ſcptură ſanctā canoicam tam veteris

HOF-BIBLIOTHEK CARLSRUHE

100

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg